

CaffAInated Creators - Wonder document

Vi er en gruppe på fem studenter på masterprogrammet “Informatikk: design, bruk, interaksjon” ved UiO. Vi deler alle en kjærlighet for kaffe, og derfor ble vårt gruppenavn “CaffAInated Creators”. Gruppen består av Emily Omholt Myhre (emilyom@ui.no), Maria Malmstedt Andersen (marmand@ui.no), Ingrid Hellerslia Akselsen (ingridhak@ui.no), Kenneth Novela Gran (kenneng@ui.no) og Dušan Dobrik (dusando@ui.no).

Beskrivelse av tema

Kunstig intelligens (KI) blir en stadig større del av samfunnet vi lever i. Derfor må skolene begynne å undervise om KI (Utdanningsdirektoratet, 2024). I takt med at bruken av KI øker, øker også behovet for etiske retningslinjer (Hagendorff, 2020). Dette har resultert i et mangfold av sett med etiske retningslinjer (Hagendorff, 2020). I vårt gruppeprosjekt er vi interessert i å utforske bruk av KI i videregående skole, både med hensyn til hvordan dette påvirker elevenes læring, og etiske problemstillinger.

Målgruppe og brukssituasjoner

Vår målgruppe er videregåendelever i alderen 16-18 år. Vi velger denne målgruppen fordi vi synes det er interessant å se hvordan eldre elever bruker KI. Ungdommer i denne alderen har utviklede kognitive ferdigheter (Smetana, Campione-Barr, & Metzger, 2006). Vi synes det er interessant å se hvordan elever med slike utviklede kognitive ferdigheter tar i bruk KI. Aktuelle brukssituasjoner er blant annet elevers bruk av KI til å lage oppsummeringer av pensum, generere tekster av diverse slag, lage presentasjoner, idemyldring, programmering og notering. Teknologier vi tenker å undersøke er generative språkmodeller som for eksempel ChatGPT, DeepSeek, Microsoft copilot og Google gemini.

Tre forskningsspørsmål

1: Hvordan brukes KI av elever på videregående skole? Vi ønsker å utforske hvilke situasjoner elevene bruker KI til, og hvordan dette brukes.

2: Hvordan endrer elevenes læring seg ved bruk av KI på videregående skole? Videre ønsker vi å utforske hvordan dette ser ut i praksis og resultatene til slike læringsmetoder i den valgte brukergruppen.

3: Hvilke etiske problemstillinger oppstår i bruk av KI på videregående skole? Det er flere etiske problemstillinger knyttet til KI og vi vil undersøke om det finnes retningslinjer for bruk av KI i skolen. Mer spesifikt ønsker vi å finne ut av hvordan kildekritikk og personvern håndteres og hvordan vurderingssituasjoner påvirkes av KI. Hva er etisk bruk av KI?

Metoder og verktøy

Vi vil begynne med å intervju en bruker i målgruppen vår, og deretter vurdere hvilke datainnsamlingsmetoder som er mest hensiktsmessige basert på informasjonen vi får. I tillegg vil vi gjennomgå ulike kilder og språkmodeller for å forstå dagens situasjon og muligheter. Et potensielt mål for prosjektet er å utvikle en prototype som kan hjelpe brukere å forstå og bruke KI på en god måte. Dette kan for eksempel være gjennom en guide eller en språkmodell tilpasset skolebruk.

Vi tar utgangspunkt i “Double Diamond”-prosessen: utforske, definere, utvikle og levere (Design Council). I den første fasen (utforske) vil vi kartlegge situasjonen gjennom intervjuer med målgruppen og eventuelt eksperter. Deretter vil vi avgrense (definere) problemstillingen vår basert på funnene. Videre ønsker vi å utvikle og teste prototyper (utvikle og levere) med brukere, og få tilbakemeldinger for videre utvikling.

For dokumenthåndtering og samarbeid benytter vi OneDrive og Word. For prototyping vil vi bruke Figma, papir og blyant, samt iPad og Apple Pencil for både digitale og fysiske skisser. Vi vil også bruke språkmodeller som ChatGPT og Microsoft Copilot til å hjelpe med bearbeiding av tekst. I tillegg vil vi bruke dette i designprosessen til å for eksempel lage forslag til intervjuguidet til intervjuer.

Kildeliste:

Design Council. (n.d.). The Double Diamond. Design Council.
<https://www.designcouncil.org.uk/our-resources/the-double-diamond/>

Hagendorff, T. (2020). The Ethics of AI Ethics: An Evaluation of Guidelines. *Minds and Machines*, 30, 99–120. <https://doi.org/10.1007/s11023-020-09517-8>

Smetana, J. G., Campione-Barr, N., & Metzger, A. (2006). Adolescent development in interpersonal and societal contexts. *Annual Review of Psychology*, 57, 255–284.
<https://doi.org/10.1146/annurev.psych.57.102904.190124>

Utdanningsdirektoratet. (2024, 8. november). Hvorfor må skolene jobbe med KI?
Utdanningsdirektoratet. <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/digitalisering-skole/kunstig-intelligens-ki-i-skolen/hvorfor-ki-skolen/> udir.no